

ยกเว้น / รัฐสภา ครม. / องค์การอิสระ / นายกรัฐมนตรีใน
งานทางนโยบายโดยตรง / ศาลกระบวนการพิจารณาคดี การ
บังคับคดี และการวางทรัพย์ / ศาลปกครอง / นโยบายการ
ต่างประเทศ / ทหาร / กระบวนการยุติธรรมทางอาญา/องค์การ
ทางศาสนา
- การยกเว้นไม่ให้นำ พรบ. นี้มาใช้บังคับหน่วยงานใดตรา
พรฎ.

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

- หน้าที่ / สอดส่องดูแล/ เสนอแนะในการตราพรฎ./รายงาน
ครม. ปีละ 1 ครั้ง
- มี จำนวน 11 - 15 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการคน
หนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 - 9 คน วาระ 3 ปี
- ชรก. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นเลขา สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ

การพิจารณา

- เอกสารภาษาไทย คำแปลเป็นภาษาไทย ให้กระทำโดย /คน
ไทยที่จบไม่ต่ำกว่าป.ตรีในหลักสูตรที่ใช้ภาษา / อาจารย์ใน
อุดมศึกษาภาษานั้น / สถานทูตนั้น / สถานทูตไทยในประเทศ
นั้น
- ไม่ต้องแจ้งการโต้แย้ง กรณี / จำเป็นรีบด่วน การทำคำสั่ง
ล่าช้าออกไป / ข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ
/ โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้ / เป็นมาตรการบังคับทาง
ปกครอง
- **ไม่ต้องแสดงผลและให้คู่กรณีโต้แย้ง** / การบรรจุ การ
แต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจาก
งานไว้ก่อน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง / การแจ้งผลการสอบ /
การไม่ออกหนังสือเดินทาง / ไม่ตรวจลงตราหนังสือเดินทางของ
คนต่างด้าว / ไม่ออกไปอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว / เหนือเขต

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เจ้าหน้าที่

- เป็นกลาง ทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ เป็น
คู่กรณีเอง / คู่หมั้นหรือคู่สมรส ญาติของภายใน 3
ชั้น แต่งงานนับได้เพียง 2 ชั้น / เป็นหรือเคยเป็นผู้แทน
โดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์ / เจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ นายจ้าง
มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ
- เจ้าหน้าที่ที่สามารถพิจารณาทางปกครอง
ต่อไปได้ / ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ /
สิทธิเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ / ไม่มีเจ้าหน้าที่อื่น

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง

- คำสั่งที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ ต้องกระทำ
ภายใน 90 นับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอน
- อ่างความเชื่อโดยสุจริตไม่ได้ ถ้า / ผู้นั้นได้แสดง
ข้อความอันเป็นเท็จ ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้อง / รู้ถึง
ความไม่ชอบ / ไม่รู้นั้นเป็นไปโดยความประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรง /
- คำสั่งให้ประโยชน์แต่ถูกถอนใช้หลักกฎหมายไม่ควรรู้ได้
- คำสั่งที่ข้อบัญญัติกฎหมายอาจถูกเพิกถอน กรณี / มี
กฎหมายกำหนด / ไม่มีกรปฏิบัติภายในเวลาที่กำหนด /
ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป / 4 บท
กฎหมายเปลี่ยนแปลงไป / อาจเกิดความเสียหายอย่าง
ร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

การขอให้พิจารณาใหม่

- พ้นกำหนดอุทธรณ์
- คู่กรณีมีคำขอต่อเจ้าหน้าที่ภายใน 90 วัน กรณี / มี
พยานหลักฐานใหม่ / คู่กรณีที่แท้จริงมิได้เข้ามาใน
กระบวนการ / เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะทำคำสั่ง /
ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงที่จะเป็น
ประโยชน์แก่คู่กรณี

กระบวนการ

รูปแบบและผลของคำสั่งทางปกครอง

- 1 วาจา (ถ้าคู่กรณีร้องขอภายใน 7 วัน เจ้าหน้าที่ต้อง
ยืนยันคำสั่งนั้นเป็นหนังสือ)
 - 2 ทำเป็นหนังสือ มีรายการ วันเดือนและปีที่ทำคำสั่ง ชื่อ
และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้ทำมีลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่
ผู้ทำคำสั่ง / ข้อเท็จจริง / ข้อกฎหมาย ข้อพิจารณา
 - การระบุค่าอุทธรณ์หรือค่าโต้แย้ง ถ้าไม่ระบุให้นับเวลา
เป็น 1 ปี
 - 3 เป็นเครื่องหมาย แสง เสียง แสงหรือสัญญาณ
- คำสั่งทางปกครองที่ออกไม่เป็นเหตุให้ไม่สมบูรณ์ ถ้า
ดำเนินการแล้ว/ไม่มีการยื่นขอ/ไม่ได้จัดทำเหตุผล/รับ
ฟังคู่กรณีไม่สมบูรณ์ /ขาดการเห็นชอบตามกฎหมาย

การบังคับทางปกครอง

- ทุเลาการใช้โดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่ง
- การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของและขายทอดตลาด /
อริบตี ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ในกรมทำคำสั่ง /) ผู้ว่ากรณี
เจ้าหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค /
- เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเอง ผู้อยู่ในบังคับต้อง
ชดใช้ค่าใช้จ่ายและเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 25 ต่อปี
- ค่าปรับไม่เกิน 2 หมื่นต่อวัน ปรับทุก ๆ 15 วัน ผู้มี
- อำนาจกำหนดค่าปรับทางปกครอง ได้แก่ / รัฐมนตรี
คณะกรรมการ ไม่เกินสองหมื่น / ปลัดกระทรวง อริบตี
ผู้ว่า หรือผู้ว่า กทม. ไม่เกินหนึ่งหมื่นห้าพัน / หัวหน้าส่วน
ราชการประจำจังหวัด นายอำเภอไม่เกินหนึ่งหมื่น/
ผู้บริหารท้องถิ่น หนึ่งหมื่น

การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

- คู่กรณีอุทธรณ์ภายใน 15 วัน ไม่เป็นเหตุให้ทุเลา
- เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาภายใน 30 วัน ถ้าไม่เห็นด้วยกับ
ให้รายงานผู้มีอำนาจพิจารณา
- หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด กรณีที่ผู้ทำคำสั่งทาง
ปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของส่วนราชการประจำ
จังหวัดหรือส่วนราชการประจำอำเภอของ กระทรวง ทบวง
กรม เดียวกัน
- อริบตี ผู้ทำคำสั่งเป็นเลขานุการกรม หน.ส่วนระดับกอง
- ปลัดกระทรวง ในกรณีอริบตี
- นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี กรณีที่ หน.ส่วนชั้นตรง
- ผู้ว่า กรณีที่ หน.ส่วน จว. นอก. จนท.จ จนท.อ
- ผู้บริหารท้องถิ่น กรณี จนท.ท้องถิ่น
- ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็น
ผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น
- มท.1 กรณี ผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ
- เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองนั้นเอง กรณีไม่มี
ผู้บังคับบัญชา

การแจ้ง

- ทางวาจา ประสงค์เป็นหนังสือก็ให้แจ้งเป็นหนังสือ)
- เป็นหนังสือ ส่งหนังสือไปยังภูมิภาค 7 วันในประเทศ 15
วันต่างประเทศ
- ถ้าผู้รับไม่ยอมรับไม่พบผู้รับ ให้ปิดหนังสือต่อหน้าพยาน)
เจ้าพนักงานตำรวจ ข้าราชการส่วนกลาง เจ้าพนักงานผู้มี
หน้าที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ กำนัน แพทย์ประจำตำบล
สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการส่วน
ท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการประจำอำเภอ
หรือจังหวัด
- ผู้รับเกิน 50 คน ปิดประกาศที่ทำการที่ว่าการอำเภอ พัน 15
วันถือว่าแจ้ง
- ไม่รู้ตัวผู้รับ ไม่รู้ภูมิลำเนา ผู้รับเกิน 100คน ประกาศใน
หนังสือพิมพ์ ถือรับแจ้งพัน 15 วัน